

1. Leirinuotiolla

- Kuvaaja: Antti Jalo

1. Mitä eroja uskot suomalaisella ja senegalilaisella iltanuotiolla olevan?

2. Miten esittelisit senegalilaiselle (tai muulle ulkomaalaiselle) oman lippukuntanne iltanuotiota tai muita perinteitä?

2. Rufisquessa

- Kuvaaja: Antti Jalo

Rufisque on Tampereen kokoinen kaupunki Senegalin pääkaupungin Dakarin vieressä. Rufisquessa sijaitsee myös Senegalin partiolaisten toimintakeskus.

Kuten muuallakin maailmassa, Senegalissa väestö muuttaa maaseudulta kaupunkiin muun muassa työ- ja koulutusmahdollisuuksien perässä. Kaupungit kasvavat nopeasti, jopa 3 % vuosivauhtia. Senegalin väestöstä noin 42 % asuu kaupungissa. Suomessa kaupungissa asuu 85 % väestöstä (vuosittainen kasvuvauhti 0,6 %).

Tehtävät

1. Mitä ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyviä ongelmia luulet kaupungistumisen aiheuttavan?
2. Mitä hyötyä kaupungistumisesta on ympäristölle tai yhteiskunnalle?

3. Jätehävikki

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Tehtävät

1. Miten paljon ruokaa päätyy Suomessa roskeen henkilöä kohden vuodessa?

- a) 124 kg
- b) 24 kg
- c) 2,4 kg

2. Miten pois heitettävän ruoan määrää voisi vähentää?

(Oikea vastaus tehtävään 1 on n. 24kg vuodessa).

4. Torilla

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Tee seuraavalla kauppareissullasi lista hedelmistä ja niiden alkuperämaista.

- Minkä maalaisia omenoita tai appelsiineja löydät?
- Etsi luomutuotteita ja Reilun kaupan tuotteita hedelmä- ja vihannesosastolta. Vertaile tavallisten, luomuviljeltyjen ja Reilun kaupan hedelmien kilohintoja. Mistä ero johtuu?
- Mitä kotimaisia kasviksia löydät? Onko mitään väliä, ostaako kotimaisia vai ulkomaisia kasviksia?

Kassitehtävä

Tarkkaile kaupasta poistuvia asiakkaita viiden minuutin ajan. Pidä tukkimiehen kirjanpitoa siitä, millaista kassia he käyttävät

- Ostokset käsissä ilman kassia
- Kankainen ostoskassi tai reppu
- Paperikassi
- Tavallinen muovikassi
- Kierrätysmuovikassi (usein väriltään harmaa)
- Maatuva biokassi

Mitä merkitystä kauppakassin valinnalla on?

5. Jalkapalloa partioleirillä

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Jalkapalloa pelataan innokkaasti myös Senegalissa! Parhaimmillaan Senegal on ollut MM-kilpailujen seitsemäs ja Afrikan maiden keskinäisen turnauksen finaalissa.

Jalkapallon pelaaminen onkin suosittu harrastus nuorten keskuudessa.

Tehtävä

Jalkapallo on Senegalin suosituimpia urheilulajeja, mutta tiedätkö mikä on maan kansallislaji?

- a.) Paini
- b.) Koripallo
- c.) Kestävyysjuoksu

(Vastaus: kansallisurheilulaji on senegalilainen paini, joka eroaa eurooppalaisesta painista.

Painiottelu järjestetään hiekalla ja siihen liittyy paljon mystiikkaa.

Ennen varsinaista painia ottelijat tanssivat rummutuksen tahdissa. He ovat pukeutuneet pieniin perinteisiin housuihin ja koristautuneet onnea tuottavilla koruilla. Heidän päälleen saatetaan myös ennen ottelua heittää esimerkiksi maitoa onnea tuomaan. Ottelussa ei lasketa pisteitä, vaan se on ohi yhdestä kaadosta.

Painiottelu saattaakin kestää alle minuutin tai lähes tunnin. Painijat ovat Senegalin suurimpia urheilutähtiä.)

6. Tabaski-juhla

- Kuvaaja: Anu Pakarinen
1. Miten kuvan vaatteet eroavat tyypillisestä suomalaisesta juhlapukeutumisesta?
 2. Mitkä piirteet ovat tyypillisiä suomalaiselle pukeutumiselle?
 3. Mitä sinä haluat kertoa pukeutumisellasi?
 4. Millaisella pukeutumisella voisit viestiä pitäväsi tärkeänä
 - a) ystävällisyyttä
 - b) eläinten oikeuksia
 - c) tasa-arvoa
 - d) ekologisuutta
 - e) luovuutta?

7. Koraanikoulu

- Kuvaaja: Anu Pakarinen
1. Tiedätkö miten islam eroaa kristinuskosta?
 2. Mihin tietosi ja uskomuksesi islamista perustuvat?
 3. Millaista islamia Senegalin muslimit harjoittavat?
 4. Miten se eroaa vaikkapa Iranissa harjoitetusta islamista?
 5. Millaisia päähineitä, huiveja ja huntuja sekä päällysvaatteita muslimeilla on? Missä tilanteissa niitä käytetään? Millä perusteilla niiden käyttöä puolustetaan tai vastustetaan?
 6. Etsikää lehdistä ja netistä juttuja islamista ja pohtikaa, millaisen kuvan ne islamista ja muslimeista antavat.

Islamin pääsuuntauksia on kaksi: **sunnit** ja **shiiat**, ja maailman muslimeista suurin osa on sunneja. Useat muslimit eivät tosin itsekään tiedä varsinaisesti sunnien ja shiiojen eroja ja taustalla on enemmän yhteisiä arvoja kuin erottavia tekijöitä.

Kuitenkin Irakissa sunnit ja shiiat eivät ole pystyneet rauhalliseen rinnakkaiseloon, vaan siellä on ollut useita konflikteja. Täytyy kuitenkin muistaa, että taustalla on myös poliittinen valtapeli ja koraani kieltää itsemurhat sekä toisten tappamisen. Yleensä ulkomailta uutisoidaan juuri konfliktit, mutta maailmassa on yli 1,6 miljardia muslimia. Pääosa heistä elää rauhanomaisesti muita kunnioittaen. Lue tästä Ylen artikkelista lisää ja löydä islamilaiset maat kartalta:

http://yle.fi/uutiset/islamin_suuntauokset_kartalla_muslimeja_hiirtaa_kaiikkien_aikkojen_perintoriita/6887486

Sunnien ja shiiojen päähuiveja. Päähuivien käyttö ja peittävyys riippuu maasta.

<http://www.channel4.com/news/from-hijab-to-burqa-a-guide-to-muslim-headwear>

Senegalista 96% on muslimeja ja lisäksi maassa on katolisten vähemmistö. Muslimeista suurin osa (92%) on **suufeja**, joka on islamin kolmas suuntaus. Suufeja on paljon myös mm. Turkissa ja suufit edustavat mystistä islamia. He ovat järjestäytyneitä veljeskuntiin, ja niiden johtajia kunnioitetaan paljon. Johtajat pyrkivät rauhanomaiseen yhteiselyyn ja tuomitsevat jyrkästi ääri-islamin täysin uskonnon vastaisena toimintana.

Myös suufilaisuus eroaa suuresti maiden välillä, esimerkiksi Turkin suufilaisuuteen liittyy tanssivat dervissit, joita ei nähdä Senegalissa. Senegalin suufilaisuus on sekoittunut perinteisiin arvoihin ja edustaakin eräänlaista afrikkalaista islamia. Senegalin islamissa on tärkeää kaikkien huomioon ottaminen ja auttaminen uskonnosta riippumatta. Muslimipyhinä naapurin kristityt kutsutaan perheisiin syömään ja jouluna kristityt kutsuvat muslimit jouluaterialle.

<http://fi.wikipedia.org/wiki/Suufilaisuus>

Syyskuussa 2013 kaksi senegalilaista partiolaista vieraili kuukauden ajan Suomessa. Awa on muslimi ja Edith katolinen, mutta uskontoa ei voisi ulkoapäin päätellä. Monet suufinaiset eivät käytä huivia ollenkaan. Senegalissa ajatellaankin, että usko löytyy jokaisen sydäimestä.

<http://woomal.blogspot.fi/2013/09/awa-ja-edith-senegalilaisten-ajatuksia.html>

Lisätietoa islamin perinteistä ja eri kasvoista löytyy täältä:

<http://oppiminen.yle.fi/asiasanat/islam>

Woomal-videot, jotka liittyvät aiheeseen:

Koraanikoulussa: <http://www.youtube.com/watch?v=-6qq9iuEa-g>

Tabaski, muslimien tärkein juhlapäivä: <http://www.youtube.com/watch?v=vWJ6OnQPYaE>

8. Leiriruokailu

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Thieboudjen eli kalaa riisillä ja vihanneksilla on Senegalin kansallisruoka. Kala täyttää 70 % Senegalin väestön proteiinin tarpeesta ja työllistää ainakin 600 000 ihmistä 12 miljoonan asukkaan maassa. Ulkomaalaiset kalastusalukset ovat kuitenkin kalastaneet Senegalin rannikkovesillä ja romahduttaneet viime vuosina Senegalin kalavarat ylikalastuksellaan. Samalla ne ovat vieneet paikallisille ihmisille tärkeän elinkeinon ja ruoanlähteen.

Suomessa syödään kolmanneksi eniten kalaa EU:ssa. Syödystä kalasta 70 % tulee ulkomailta. Pakkausmerkinnöissä kalan alkuperämaaksi merkitään sen jalostusmaa. Kalan oikean alkuperän selvittäminen on siis usein mahdotonta.

Tehtävät

Tutki kalatiskin tarjontaa: mistä maista kalaa tuodaan Suomeen? Onko myynnissä olevien kalojen syönti ympäristöllisesti kestävä?

Ks. lisää <http://wwf.fi/kalaopas/>

Suunnitelkaa mahdollisimman lähellä tuotetuista, mielellään luomuraaka-aineista tehty ateria esimerkiksi partiokokouksessa, kotona tai retkellä.

9. Iltaruuhka Dakarissa

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Senegalin pääkaupungista Dakarista ulospäin menevät tiet ovat usein tukossa ja lyhytkin matka saattaa kestää pitkään. Kävely- tai pyöräilymahdollisuuksia ei juuri ole, joten matkaan on varattava paljon aikaa.

Tehtävät

1. Arvioi, kuinka kauan matka kestää ruuhka-aikaan Dakarista naapurikaupunki Rufisqueen (30 km).
2. Miten joukkoliikenne toimii Senegalissa?
3. Mitä Suomessa voi tehdä, jotta liikennesuuhkat eivät lisääntyisi ja ihmiset kulkisivat ympäristöystävällisesti?

Liikenne Dakariin on ongelmallista, koska kaupunki sijaitsee niemennokassa ja suuri osa sinne kulkevasta liikenteestä kulkee Rufisquen kautta. Ruuhkattomina päivinä Rufisqueen pääsee Dakarin keskustasta 30-45 minuutissa, mutta ruuhkaisina päivinä matkaan voi vierähtää helposti yli tunti.

Senegalissa on useita joukkoliikennevälineitä, joista tärkeimpiä ovat bussit ja sept-placet (seitsenpaikkaiset autot). Kaupunkibusseihin voi nousta kyytiin aika tavalla missä vain, vaikka pysäkkejäkin on merkattu. Oikean linjan osaa valita kuuntelemalla “sisäänheittäjän” huutoja tai jos tuntee linjan numeron. Takseja Senegalissa on ihan kuin Suomessa, mutta niillä liikkumiseen on varaa vain hyvätuloisilla. Busseilla voi matkustaa myös pitempiä etäisyyksiä, mutta yleisiä ovat myös hieman kalliimmat (ja nopeammat) sept-placet. Niiden toimintaperiaate on, että matkaan lähdetään, kunhan kyydissä on seitsemän matkustajaa.

Liikennesuuhkia syntyy, kun liikkeellä on paljon autoja, mutta teitä on vähän tai ne ovat kapeita. Usein liikennesuuhkia ratkaistaan rakentamalla enemmän teitä tai kaistoja, minkä seurauksena liikennesuuhkia voi olla yhtä paljon joidenkin vuosien kuluttua, kun autot ovat lisääntyneet. Suosimalla joukkoliikennettä voidaan ehkäistä autojen määrän kasvua ja näin ollen vähentää päästöjä ja pienentää tarvetta rakentaa lisää teitä.

10. Hevoskyydissä maaseudulla

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Keksi mahdollisimman paljon eri tapoja kulkea koulumatka. Entä isovanhempasi, millä eri tavoin he ovat kulkeneet koulumatkansa?

11. Partiokokous Dakarissa

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Partiolaisten leiriaamu valkenee yhteisillä kokoontumismenoilla. Osallistujat juoksevat ringissä ja asettuvat sen jälkeen riveihin. Niissä huudetaan Senegalin partiolaisten yhteinen huuto. Lopuksi kuunnellaan ohjeet päivälle.

***Toujours – prêts
Eclaireurs toujours –
prêts à – servir
Eclaireurs – du Sénégal
Toujours – tout droit***

Aina – valmiina
Partiolaiset, aina – valmiina
palvele... – maan
Senegalin – partiolaiset
Aina – kohti oikeaa

Tehtävät

Millaisia partiohuutoja teillä on? Mikä niiden sanoma on?
Miten teidän leirinne aamut alkavat?

12. Terveyskasvatusta

- Kuvaaja: Anu Pakarinen

Senegalin partiolaiset osallistuvat yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen esimerkiksi valistuskulkeiden avulla, esimerkiksi Dakarissa partiolaisten leirin teemana oli AIDS. Afrikassa AIDS on yleinen sairaus, mutta aktiivisen ja avoimen tiedottamisen ansiosta Senegalissa AIDS-tartuntoja on alle joka sadannella aikuisella.

Suomessa valistuskulkeet eivät ole yleisiä, mutta mielenosoitus on kansalaisyhteiskuntaa. Suomen partiolaiset eivät myöskään usein osallistu mielenilmauksiin.

Tehtävät

1. Mitä pitää ottaa huomioon, jos aikoo järjestää Suomessa mielenosoituksen?
2. Minkä asian vuoksi olisit itse valmis osallistumaan mielenosoitukseen tai järjestämään sellaisen

(Jos järjestää Suomessa mielenosoituksen, pitää ottaa huomioon ainakin, että asiasta pitää ilmoittaa poliisille etukäteen. Tarkemmat tiedot saa ainakin poliisin nettisivuilta).

13. Tien päällä

- Kuvaaja: Heidi Höök

1. Suomessa päällystettyä (asfaltoitua) tietä on 65 % Liikenneviraston ylläpitämästä tieverkostosta. Se on yhteensä

- a.) 20 000 km
- b.) 50 000 km
- c.) 100 000km

2. Pidä viikon ajan matkapäiväkirjaa. Kirjaa muistiin matkan tarkoitus, pituus ja kulutapa. Olisiko sinun mahdollista liikkua vähemmän ilman, että se vaikuttaisi elämänlaatuusi? Millä perusteella valitset kulutapasi (etäisyys, julkiset kulkuyhteydet, kiire..?) Mikä on ympäristöystävällisin vaihtoehto?

(Suomessa on noin 100 000 km päällystettyä tietä.
Lähde: Tilastokeskus)

14. Ystävyyttä yli rajojen

- Kuvaaja: Niina Pitkänen

Tiesitkö, että partiossa järjestetään vuosittain useita leirimatkoja ulkomaille? Viime vuosina suomalaisia partiolaisia on käynyt mm. Senegalissa, Nepalissa, Etelä-Koreassa, Keniassa, Norjassa, Ruotsissa, Ranskassa, Tanskassa ja Kanadassa.

Tehtävät

1. Oletko ollut suomalaisella leirillä, jossa on ollut ulkomaalaisia? Entä käynyt kansainvälisellä leirimatkalla ulkomaille?
 2. Ota selvää mahdollisuuksistasi kansainvälistyä.
- Voit myös järjestää ryhmäsi kanssa oman ulkomaanprojektin.

15. Koulussa

- Kuvaaja: Outi Pitkänen

Oleguya kszxkaan miwwimbait ahhadi olzes sowi onwahdas?

Niinpä! Luku- ja kirjoitustaito on ehdottoman tärkeä taito nyky-yhteiskunnassa. Kaikille se ei ole itsestäänselvyys. Tiesitkö, että arviolta 72,1 miljoonaa lasta ei koskaan pääse kouluun? Maailman lukutaidottomista $\frac{2}{3}$ on naisia, eikä valtaosa köyhimpien kehitysmaiden naisista osaa lukea eikä kirjoittaa. Senegalilaisista 15-24 -vuotiaista pojista 74 % ja tytöistä 56 % osaa lukea. YK:n vuosituhattavoitteiden myötä peruskoulun aloittaa nykyään 90 % maailman lapsista.

Tehtävät

1. Pohtikaa, mihin lukutaitoa tarvitsee. Mitä ongelmia luku- ja kirjoitustaidoton kohtaa päivittäisessä elämässään?
2. Pohtikaa, mistä eri syistä lapset eivät pääse kouluun.
3. Miten köyhyys vaikuttaa koulunkäyntiin?
4. Miten sodat, konfliktit ja luonnonkatastrofit vaikuttavat koulunkäyntiin?
5. Miksi tyttöjen asema on huonompi kuin poikien?

Syitä siihen, että lapset eivät pääse kouluun, on tietysti monia ja ne vaihtelevat eri maissa.

Yleisiä syitä voivat olla esimerkiksi:

- koulun sijainti. Syrjäseuduilta on kouluun niin pitkä matka, että lapsia ei voi sinne lähettää.
- syrjintä. Lapset, joilla on jokin vamma tai jotka kuuluvat johonkin vähemmistöön eivät ole joissain maissa tervetulleita kouluun. Vammaisen lapsen koulunkäyntiä voi vaikeuttaa myös tilojen esteellisyys, avustajien puute jne.
- lapsityö. Köyhissä oloissa perheen vanhemmat saattavat mieluummin lähettää lapset työhön kuin kouluun, tai sitten lapsia tarvitaan apuna kotitöissä tai maanviljelyksessä. Vanhemmat eivät aina osaa arvostaa koulutusta, jos eivät ole itsekään käyneet koulua, ja näkevät lasten osallistumisen työntekoon tärkeämpänä.
- varhaiset avioliitot. Varsinkin tyttöjen kohdalla naimisiinmeno keskeyttää koulunkäynnin.
- sota, konfliktit ja ympäristökatastrofit. Poikkeustilanteissa koulut ovat kiinni tai jopa tuhoutuneet eikä opetusta järjestetä.
- opettajien puute. Joskus kouluihin ei saada päteviä opettajia, varsinkin syrjäisemmille seuduille.

Tytöt ovat usein poikia heikommassa asemassa koulunkäynnin suhteen, koska

- koulutuksen ajatellaan olevan tärkeämpää pojille, sillä tyttöjä tarvitaan kotitöissä.
- pelko tyttöjen turvallisuudesta estää vanhempia lähettämästä tyttäriään kouluun, jos koulumatka on pitkä tai muuten vaarallinen.
- joillekin tytöille aikainen naimisiinmeno - jopa 12-vuotiaana - sulkee koulun ovet lopullisesti.

Lisätietoa löydät mm. Unicefin nettisivulta: <http://www.unicef.fi/koulutus>

16. Sadekausi

- Kuvaaja: Riikka Suhonen

Senegalissa on kaksi vuodenaikaa: kuivakausi marraskuusta toukokuuhun ja sadekausi kesäkuusta lokakuuhun. Sadekaudella sää muuttuu nopeasti ja rajut ukkoskuurot ovat tavallisia.

Tehtävät

1. Miten sade- ja kuivat kaudet vaikuttavat luontoon ja ympäristöön?
2. Mitä haasteita ja ongelmia pitkittynyt kuivuus tai pitkittyneet sateet aiheuttavat paikallisille?

Sadekausi on kasvun kausi, luonto kukoistaa ja vihertää, kun kasvit saavat vettä. Kuivalla kaudella luonto on lepotilassa, monista puista putoavat lehdet ihan niin kuin Suomessa syksyllä. Kuivan kauden aikana ei sada ollenkaan. Kasvit, eläimet ja ihmiset ovat sopeutuneet vuodenaikojen vaihteluun.

Ilmastonmuutoksen myötä sadekauden alkaminen ja loppuminen ja sateet ylipäättään eivät ole niin säännöllisiä kuin ennen. Joskus sadekaudellakin saattaa kulua monta päivää satamatta ja sitten yhtäkkiä sataa rajusti ja paljon kerralla. Sekä pitkittyneet kuivat kaudet että pitkittyneet sateet vaikeuttavat erityisesti maanviljelyä, joka on pääelinkeino Senegalissa, kun kastelua ei voi kontrolloida. Sadot voivat tuhoutua kokonaan tai jäädä pieniksi, jolloin ruokaa ei ole riittävästi ja sitä joudutaan vähillä rahoilla ostamaan. Kaupungeissa rankkasateet aiheuttavat tulvia, koska viemäriverkosto ei pysty vetämään tarpeeksi paljon vettä kerralla. Myös maaseudulla tiet menevät huonoon kuntoon, eikä niitä pitkin aina pääse autolla ollenkaan. Senegalin partiolaiset ovat jo monena vuonna auttaneet tulvien keskelle joutuneita perheitä järjestämällä näiden lapsille leirejä.

Tulvien lisäksi rankkasateet aiheuttavat myös maaperän kulumista eli eroosiota. Eroosio köyhdyttää vähäravinteista maaperää ja vaikeuttaa maanviljelyä entisestään. Lisäksi rankkasateiden jälkeen paikoilleen jäävä vesi on terveystarve, sillä malariaa levittävät hyttyset pesivät lätäköissä. Ympäristöongelmat (kuivuus, sateet) saavat aikaan myös konflikteja ja muuttoliikettä, sillä esimerkiksi maanviljelyn vaikeutuessa ihmiset muuttavat kotiseuduiltaan ravinteikkaamman maan perässä tai luopuvat maanviljelyksestä kokonaan.

17. Mangroven istutustalkoot

- Kuvaaja: Riikka Suhonen

Mangrovet ovat kosteikossa kasvavia puita. Ne ovat tärkeitä vesistöjen ekosysteemien kannalta: ne tarjoavat monille linnuille pesäpaikan ja kaloille suojaisan kutupaikan. Mangrovekasvusto on kuitenkin monessa paikassa vaarassa kadota, koska ihmiset leikkaavat sitä polttopuuksi. Samalla vesistöt köyhtyvät.

Pitkäjänteisen tiedotuksen ja kampanjoinnin ansiosta mangroven suojelun tärkeys ymmärretään ja kasvusto on pikkuhiljaa palaamassa kyläläisten yhteistyön avulla.

Tehtävät

1. Miten ihminen tuhoaa toimillaan luontoa Suomessa?
2. Mitä ympäristöongelmia tai -onnettomuuksia muista kuullesi tiedotusvälineistä?

18. Siivoamassa

- Kuvaaja: Riikka Suhonen
1. Miten voit huolehtia ympäristön pysymisestä puhtaana?
 2. Millaisia tapoja on vähentää jätettä ja suojella ympäristöä kotona/partioretellä/ matkustaessa?

Aktiivinen tehtävä

Kulkekaa luonnossa ja etsikää ihmisten jättämiä jälkiä. Kävelkää eri suuntiin ja kerätkää löytyvät roskat pussiin. Palatkaa yhteen, laskekaa ja lajitelkaa roskat. Merkitkää rastilla, mitä ja kuinka monta seuraavista löysitte:

Lasia, _____ kpl

Metallia, _____ kpl

Paperia, kartonkia tai pahvia, _____ kpl

Muovia, _____ kpl

Kangasta; vaatteita tai kenkiä, _____ kpl

Ruokajätteitä, _____ kpl

Muuta, mitä?

Ei lainkaan roskia

Montako kierrätykseen kelpaavaa roskaa löysitte? _____ kpl

Kuinka paljon roskaa löytyi yhteensä: _____ pussillista

Viekkää roskat mukanne ja lajitelkaa ne oikeisiin roskiksiin.